

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Josefa Straky, soudkyně Johany Jandusové a soudce Davida Krysky ve věci

žalobce: **V. K.**
narozen X
státní příslušnost Ukrajina
bytem X

zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat rozhodnutí o žádosti o udělení dočasné ochrany ze dne 18. 1. 2024 v řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. OAM-0203066/DO-2024 ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 20 404,1 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Marka Sedláka.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. V této věci se soud zabývá žalobou na ochranu před nečinností správního orgánu v režimu § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), a to ve vztahu k řízení o žádosti o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“).

Žaloba

2. Žalobce uvádí, že dne 18. 1. 2024 podal žádost o udělení dočasné ochrany podle § 5 odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb., což dokládá přiloženým osvědčením o podání žádosti. Jelikož o této žádosti nebylo rozhodnuto ve lhůtě stanovené zákonem, podal dne 16. 1. 2025 podnět k uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), k nadřízenému správnímu orgánu – Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“).
3. Na tento podnět zareagovala Komise vydáním usnesení ze dne 12. 2. 2025, č. j. MV-11775-3/SO, v němž konstatovala, že žalovaný nebyl v řízení nečinný, neboť žalobcovu žádost posoudil jako nepřijatelnou s odkazem na zjištění, že žalobce v období od 10. 6. 2021 do 23. 4. 2022 disponoval platným vízem vydaným Polskou republikou, a proto byla jeho žádost vyhodnocena jako nepřijatelná dle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 65/2022 Sb. a vrácena zpět žalobci v souladu s § 5 odst. 2 téhož zákona. O tomto vrácení učinil žalovaný záznam v elektronické evidenci a na zadní stranu vráceného tiskopisu vyznačil důvod její nepřijatelnosti.
4. Žalobce však se závěry Komise nesouhlasí, neboť má za to, že nesprávně zjistila skutkový stav věci. Namítá, že mu tiskopis žádosti vrácen nebyl. Existence osvědčení o podání žádosti ze dne 18. 1. 2024 však svědčí o tom, že řízení o jeho žádosti bylo zahájeno. Pokud by byla žádost skutečně posouzena jako nepřijatelná a řízení nebylo zahájeno, nemohlo by mu být toto osvědčení vydáno. Žalovaný tudíž v rozporu se zákonem dosud nerozhodl o jeho žádosti. Žalobce proto navrhuje, aby soud žalovanému uložil povinnost rozhodnout ve věci do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že o žádosti žalobce již rozhodl, a to tak, že ji dne 18. 1. 2024 posoudil jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. Současně však připouští, že se tato skutečnost opírá pouze o záznam v jeho informačním systému, neboť pověřený pracovník buď nepořídil kopii vrácené žádosti s tiskopisem, anebo ji pořídil, ale s ohledem na časový odstup ji nelze dohledat. O tom, že byla žádost posouzena jako nepřijatelná a vrácena žalobci však svědčí záznam v informačním systému cizinců pořízený dne 18. 1. 2024, jenž identifikuje důvod nepřijatelnosti žádosti (tedy existenci platného polského dlouhodobého víza ke dni 24. 2. 2022). Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Replika žalobce

6. Žalobce v reakci na vyjádření žalovaného připomíná, že obsah správního spisu tvoří pouhý výtisk stránek z cizineckého informačního systému, z nichž však není zřejmé, kdy byla informace o údajném rozhodnutí o nepřijatelnosti žádosti do systému zadána. Vzhledem

k tomu, že žalobce od úřední osoby žalovaného obdržel osvědčení o podání žádosti, má žalobce důvod se domnívat, že byly informace v systému upraveny dodatečně. V rekonstruovaném spise navíc chybí osvědčení o podání žádosti. Žalobci rovněž není zřejmé proč by oprávněná úřední osoba vystavila osvědčení o podání žádosti a současně s tím mu žádost vrátila jako nepřijatelnou.

II. Posouzení věci soudem

Přípustnost a procesní podmínky

7. Soud si v rámci zkoumání přípustnosti musel vyjasnit, zda žaloba na ochranu před nečinností dle je v této věci správně zvoleným žalobním typem.
8. Judikatura totiž opakovaně dovodila, že vrácení žádosti z důvodu její nepřijatelnosti představuje faktický úkon, který není rozhodnutím, ale zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., a proto je soudní ochrana proti tomuto způsobu vrácení zajišťována prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem [srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2023, č. j. 11 A 80/2022-79, odst. 45 až 49 a tam citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“), jakož i navazující judikaturu NSS citovanou níže].
9. V tomto případě však žalobce nebrojí proti vlastnímu vrácení jeho žádosti, ale naopak zpochybňuje, zda k němu vůbec došlo. Jinými slovy sporuje, že jeho žádost nebyla vůbec nijak vyřízena a že její projednání zůstalo zcela neuzavřeno. Jelikož úprava § 5 odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. stanoví povinnost o dočasné ochraně vydat rozhodnutí (k přípustnosti jiných způsobů vyřízení mimo vydání rozhodnutí srov. judikaturu v odst. 25 níže), je žaloba na ochranu před nečinností správně zvoleným žalobním typem.
10. Žalobce rovněž bezvýsledně vyčerpal prostředek, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.). Doložil své podání ze dne 16. 1. 2025, jež bylo adresováno Komisi a jež je dle obsahu žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu, a rovněž doložil usnesení Komise ze dne 12. 2. 2025, č. j. MV-11775-3/SO, jímž bylo žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti nevyhověno (viz odst. 3 výše). Prostředek ochrany proti nečinnosti žalovaného tak byl bezvýsledně vyčerpán již v době podání žaloby (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3523/20, část V.).
11. Žaloba je tedy přípustná a jelikož je rovněž včasná, mohl soud přistoupit k jejímu věcnému projednání.

Posouzení věc samé

12. Při posouzení věci samé soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni rozhodnutí soudu (§ 81 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodl přitom bez nařízení jednání za podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s.
13. Žaloba je důvodná.
14. Podle § 5 odst. 5 věty druhé zákona č. 65/2022 Sb. „[m]inisterstvo vydá rozhodnutí o dočasné ochraně bez zbytečného odkladu, ve zvlášť složitých případech ve lhůtě do 60 dnů ode dne podání žádosti o udělení dočasné ochrany.“
15. Mezi účastníky není sporné, že žalobce podal u žalovaného žádost o dočasnou ochranu. Rovněž není sporné, že tato žádost byla u žalovaného podána dne 18. 1. 2024 a že byla

zaevidována pod sp. zn. OAM-0203066/DO-2024 (což žalobce navíc doložil osvědčením žalovaného z téhož data).

16. Jádrem sporu je otázka, zda došlo k vyřízení této žádosti.
17. Žalovaný trvá na tom, že žádost o udělení dočasné ochrany žalobci vrátil s tiskopisem, na němž byl vyznačený důvod nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., a to ještě tentýž den, kdy žalobce předmětnou žádost podal (tedy dne 18. 1. 2024).
18. Naproti tomu žalobce tvrdí, že od žalovaného v týž den obdržel pouhé osvědčení o podání žádosti o udělení dočasné ochrany.
19. Tento rozkol v tvrzeních účastníků soud konfrontoval s obsahem správního spisu. Z něj jednak zjistil, že nejde o spis původní, ale že jej žalovaný ke dni 11. 3. 2024 rekonstruoval. Ani rekonstruovaný správní spis nicméně neobsahuje žalovaným zmíněný tiskopis, ze kterého by bylo patrné, že žalovaný že žalobcovu žádost skutečně vyřídil postupem uvedeným v § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. V rekonstruovaném spisu soud nenalézá žádný přípis, z jehož obsahu by šlo dovozovat, že žalovaný žalobci jeho žádost vrátil, tím méně že by mu sdělil důvody její nepřijatelnosti. Stejně tak ve spise absentuje relevantní doklad o doručení (např. výpis z datové schránky či poštovní doručenka) žalobci.
20. Jediným údajem z obsahu rekonstruovaného spisu, který by mohl naznačovat, že k vyřízení žádosti došlo, je výpis z Cizineckého informačního systému (CIS), v němž je ke dni 18. 1. 2024 „*typ rozhodnutí*“ označen jako „*NE – Nepřijatelná žádost*“. K tomu soud nicméně uvádí, že CIS je neveřejný informační systém veřejné správy, tudíž údaje v něm uvedené lze považovat toliko za interní evidenční záznam, který může nanejvýš osvědčovat, že žalovaný učinil o žádosti určitý úsudek a interně ji zpracoval. Nijak se tím ale neproказuje, že by způsob vyřízení žádosti byl řádně oznámen žalobci.
21. V této souvislosti soud připomíná zásadu „*quod non est in actis, non est in mundo*“ (co není ve spisech, není na světě) a povinnost řádného vedení správního spisu (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2013, č. j. 6 As 81/2013-56, odst. 25). Správné vedení správního spisu (srov. § 17 správního řádu) je přitom zásadní pro posouzení merita věci, neboť právě kvalita a úplnost správního spisu musí být akcentovány v průběhu celého řízení, přičemž neúplnost spisu nemůže jít k tíži účastníka správního řízení (srov. rozsudky NSS ze dne 7. 2. 2019, č. j. 7 Azs 412/2018-43, odst. 16, ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 As 50/2016-35, ze dne 9. 3. 2011, č. j. 1 As 10/2011-122). Podobně i neexistence dokladu o výsledku správního řízení musí jít obecně k tíži orgánu veřejné moci (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2005, sp. zn. I. ÚS 147/05). Ve vztahu k nyní posuzované věci lze proto konstatovat, že dílčí neúplnost rekonstruovaného spisu spočívající v nejednoznačně zaznamenaném vyřízení žalobcovy žádosti je třeba klást k tíži žalovanému.
22. Navíc i sám žalovaný ve vyjádření k žalobě přiznává, že informaci o vyřízení předmětné žádosti čerpá pouze ze své evidence, neboť kopii příslušného tiskopisu se mu nepodařilo dohledat. Ve spojení se shora zmiňovanou neúplností rekonstruovaného spisu soud nemůže jinak než dospět k závěru, že vyřízení žalobcovy žádosti formou jejího vrácení zůstalo neprokázáno.
23. Za dané situace soud vychází z toho, že byla-li žalobcovu žádost u dělení dočasné ochrany doručena žalovanému dne 18. 1. 2024 (srov. odst. 15 výše), pak ode dne následujícího [§ 41 odst. 1 písm. a) správního řádu] počala běžet lhůta 60 dnů (§ 5 odst. 5 věty druhé zákona č.

65/2022 Sb.) k jejímu, jejíž poslední den připadl na pondělí 18. 3. 2024. Jelikož žalovaný dosud o této žádosti nerozhodl, resp. ani neprokázal její vyřízení způsobem předvídaným v § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., nezbyvá soudu než uzavřít, že žalovaný je nečinný.

24. Žalovaný je proto povinen o žádosti žalobkyně ze dne 18. 4. 2024 rozhodnout. V této souvislosti soud považuje za vhodné vyjádřit se též k tomu, jakou formou (nikoli s jakým výsledkem) tak má být učiněno.
25. Žalobce se totiž v návrhu rozsudečného výroku (petitu) domáhá toho, aby soud žalovanému uložil povinnost *vydat rozhodnutí* ve věci jeho žádosti. Nelze však přehlédnout již zmiňovanou úpravu § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., která předvídá, že v případě některého z důvodů nepřijatelnosti uvedených v odst. 1 téhož ustanovení lze žádost vyřídit i jejím prostým vrácením se sdělením důvodů nepřijatelnosti, tedy bez vydání rozhodnutí. Právě tuto možnost přitom avizoval žalovaný ve svém vyjádření.
26. Aniž by soud jakkoli předjímal, zda žalobcova žádost naplňuje některý z důvodů nepřijatelnosti uvedených v § 5 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., považuje za nutné připomenout, že dle závěrů nedávné judikatury (viz rozsudky NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 a č. j. 5 Azs 273/2023-27, a ze dne 14. 4. 2025, č. j. 5 Azs 63/2024-40), je úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zmiňovaného zákona v rozporu s právem EU, a proto z těchto důvodů není možno žádost jen vrátit bez věcného vyřízení, ale je třeba ji věcně projednat a rozhodnout o ní (srov. též rozsudek Soudního dvora EU ze dne 27. 2. 2025, ve věci C-753/23, *Krasiliva*; popř. rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2024, č. j. 10 Azs 151/2024-28). Proto pokud by žalovaný případně setrval na závěru o existenci pobytového oprávnění vydaného orgánem jiného členského státu, nebyl by tím zbaven povinnosti posoudit žalobcovu žádost věcně a řízení o ní ukončit vydáním rozhodnutí.
27. Nicméně ať už žalovaný uváží o meritu žalobcovy žádosti jakkoli, nemění to nic na důvodnosti žaloby na ochranu proti jeho nečinnosti. Soud proto žalovanému uložil, aby v řízení o žádosti žalobce vydal rozhodnutí ve věci samé. Lhůtu k vydání rozhodnutí soud určil v délce 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku, kterou shledal za přiměřenou zejména s přihlédnutím k dosavadní nečinnosti žalovaného, celkové délce řízení (žádost byla podána již 18. 1. 2024), i k dosavadním skutkovým zjištěním ohledně žalobcovy pobytové historie.

III. Závěr a náklady řízení

28. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, a proto žalovanému uložil (§ 81 odst. 2 s. ř. s.) povinnost vydat rozhodnutí v řízení o žádosti žalobce vedeném pod sp. zn. OAM-0203066/DO-2024, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I).
29. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 20 404,1 Kč (výrok II). Ty představují jednak zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 2 000 Kč a dále náklady související se zastoupením žalobce advokátem ve výši 18 404,1 Kč. Náklady spojené se zastoupením tvoří odměna advokáta za tři úkony právní služby (převzetí a příprava věci a sepsání žaloby) po 4 620 Kč za úkon [§ 7 bod 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „advokátní tarif“)] a tři paušální částky po 450 Kč jako náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního

tarifu. Protože je žalobcův zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, je součástí nákladů řízení i náhrada této daně počítaná z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. 21 % z 15 210 Kč, tedy 3 194,10 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, použitý na základě § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na www.nssoud.cz.

Praha 25. dubna 2025

Josef Straka
předseda senátu